

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനഞ്ചാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നമ്പർ -213

17.06.2019-ലെ മറുപടി

കുടിവെള്ള വിതരണം വിപുലീകരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ

<u>ചോദ്യം.</u>	<u>മറുപടി</u>
<p align="center"> ശ്രീ.എസ്.ശർമ്മ ശ്രീ. രാജ എബ്രഹാം ശ്രീ.വി. അബ്ദുഹിമാൻ ശ്രീ. എം. രാജഗോപാലൻ </p>	<p align="center"> കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി (ജലവിഭവ വകുപ്പു മന്ത്രി) </p>
<p>എ) കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം കുടിവെള്ള ക്ഷാമത്തിന് സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുമെന്നതിനാൽ ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ പൈപ്പു വഴിയുള്ള കുടിവെള്ള വിതരണം വിപുലീകരിക്കുന്നതിനായി നടത്തിവരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്;</p>	<p>എ) ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം ജനങ്ങൾക്ക് മതിയായ രീതിയിൽ എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേരള ജല അതോറിറ്റി നിലവിൽ 1081 ശുദ്ധജല വിതരണ പദ്ധതികളിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തെ ഏകദേശം 1.88 കോടി ജനങ്ങൾക്ക് 24.40 ലക്ഷം വാട്ടർ കണക്ഷനുകളിലൂടെയും 2.04 ലക്ഷം പൊതു ടാപ്പുകൾ വഴിയും 2744 ദശലക്ഷം ലിറ്റർ ശുദ്ധജലം പ്രതിദിനം വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ജല അതോറിറ്റിയിൽ 8603.97 കോടി രൂപയുടെ കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. പ്ലാൻ സ്കീമിൽ നഗര ഗ്രാമീണ പ്രദേശങ്ങളിൽ കുടിവെള്ളം എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾക്കായി 837.99 കോടി രൂപയും, അമൃത് പദ്ധതിയിൽ നഗരജല വിതരണ പദ്ധതികൾ നവീകരിക്കുന്നതിനും വിപുലീകരിക്കുന്നതിനുമായി 1050.86 കോടി രൂപയും, കിഫ്ബിയിൽ ജല വിതരണ പദ്ധതികൾക്കും പഴയ പൈപ്പുകൾ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുമായി 4183.33 കോടി രൂപയും, നബാർഡ് പദ്ധതികൾക്കായി 881.50 കോടി രൂപയും, NRDWP പദ്ധതികൾക്കായി 1444.08 കോടി രൂപയും ജിക്ക പദ്ധതികൾക്കായി 206.21 കോടി രൂപയുടേയും പദ്ധതികളാണ് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. കൂടാതെ സാങ്കേതികമായി സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് നിലവിലെ വിതരണശൃംഖല ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ സംസ്ഥാന പദ്ധതികളിലൂടെയും എംഎൽഎ / എംപി ഫണ്ടുകളിലൂടെയും വരൾച്ചാ ദുരിതാശ്വാസ പ്രവൃത്തികൾക്കായുള്ള ഫണ്ടുകളിലൂടെയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവൃത്തികളിലൂടെയും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം അതോറിറ്റിയുടെ വിവിധ</p>

പദ്ധതികളുടെ സ്ത്രോതസ്സായ നദികൾ, അണക്കെട്ടുകൾ, കിണറുകൾ എന്നിവയിലെ ജലദൗർലഭ്യത്തിനുള്ള സാധ്യത പരിഗണിച്ച് വേണ്ട മുൻകരുതൽ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. നദികൾ സ്ത്രോതസ്സായുള്ള പദ്ധതികളിൽ നിലവിലുള്ള തടയണകളിൽ ഷട്ടറുകൾ ഘടിപ്പിച്ചോ, താൽക്കാലിക/സ്ഥിരം തടയണകൾ നിർമ്മിച്ചോ ആണ് ജലലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നത്. മഴ മൂലം ലഭ്യമാകുന്ന ജലം സ്ത്രോതസ്സുകളുടെ പരിപോഷണത്തിന് ഉതകത്തക്ക രീതിയിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടത്തി വരുന്നത്.

പൈപ്പ്ലൈനുകൾ നീട്ടുന്ന പ്രവർത്തികൾക്കായി 2019-20 സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാനിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 44 പ്രവൃത്തികൾക്ക് 1401.42 ലക്ഷം രൂപയുടെയും പഴക്കം ചെന്ന പൈപ്പ് ലൈനുകൾ മാറ്റുന്നതിലേക്കായി 90 പ്രവർത്തികൾക്ക് 5111.54 ലക്ഷം രൂപയുടെയും ഭരണാനുമതി നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു

തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലേക്ക് ശുദ്ധജല വിതരണം നടത്തുന്ന അരുവിക്കരയിലെ മൂന്ന് ജലശുദ്ധീകരണ ശാലകളിൽ രണ്ടെണ്ണത്തിൽ അധികജലം എത്തിച്ച് പ്രതിദിനം 100 ലക്ഷം ലിറ്റർ ശുദ്ധജലം അധികമായി വിതരണം ചെയ്യു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ വേനൽക്കാലത്ത് ജലലഭ്യത കുറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് ശുദ്ധജലം എത്തിക്കുന്നതിന് യഥാസമയം ലൈനുകളിലും, മോട്ടോർ, പമ്പ്, മറ്റു ഇലക്ട്രിക്കൽ ഉപകരണങ്ങളുടെയും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തിയും ജലലഭ്യത കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമാക്കി വരുന്നു. കൂടാതെ ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് വാൽവുകൾ നിയന്ത്രിച്ചും അധികം ഷിഫ്റ്റ് പമ്പിങ് നടത്തിയും ഇന്റർ കണക്ഷനുകൾ നടത്തിയും ജലലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ ജലജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതിയിലൂടെ ഗ്രാമീണമേഖലയിലുള്ള 100% കുടുംബങ്ങളിലും 2024-ഓടു കൂടി പൈപ്പു വഴി കടിവെള്ളം വിതരണം ചെയ്യാനദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്.

ബി) പ്രതിവർഷം രണ്ടു ലക്ഷം പുതിയ കണക്ഷൻ നൽകുകയെന്ന ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിന് റവന്യൂ കമ്മി പ്രതിബന്ധമാകാതിരിക്കാൻ

ബി) പ്രതിവർഷം രണ്ടു ലക്ഷം പുതിയ കണക്ഷൻ നൽകുകയെന്ന ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിന് റവന്യൂ കമ്മി പ്രതിബന്ധമാകാതിരിക്കാൻ നടപടിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പുതിയ കണക്ഷനുകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വേഗത്തിലാക്കാനും പരമാവധി പുതിയ

നടപടിയെടുത്തുവരുന്നുണ്ടോ;
റവന്യൂകമ്മി നികത്താൻ
സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ
എന്തെല്ലാമാണ്;

കണക്ഷനുകൾ നൽകുന്നതിനും എല്ലാ
എൻജിനീയർമാർക്കും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
റവന്യൂകമ്മി നികത്താൻ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക
ചെലവ് ചുരുക്കുക എന്നീ രണ്ടു മാർഗ്ഗങ്ങളാണ്
പൊതുവെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. വരുമാനം
വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പദ്ധതികളിൽ
നിന്നും പരമാവധി വാട്ടർ കണക്ഷനുകൾ
നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.
ഇതിനായി പത്ര-ദൃശ്യ-ശ്രവ്യ മാധ്യമങ്ങളിലൂടെ
ആവശ്യമായ പ്രചാരണം നൽകി കണക്ഷൻ മേളകൾ
സംഘടിപ്പിക്കാറുണ്ട്. കൂടാതെ കുടിശ്ശികയുള്ള
ഉപഭോക്താക്കളിൽ നിന്നും കുടിശ്ശിക
സമയബന്ധിതമായി പിരിച്ചെടുക്കുന്നതിനായി റവന്യൂ
റിക്കവറി ഉൾപ്പെടെയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു
വരുന്നു.

വെള്ളക്കരകുടിശ്ശിക പിരിച്ചെടുക്കുന്നതിന്
ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കൽ പദ്ധതികൾ
നടപ്പിലാക്കിയും ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് തവണ
വ്യവസ്ഥകൾ നൽകിയും വരുമാനം
വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ 2018-19
സാമ്പത്തിക വർഷം വെള്ളക്കര ഇനത്തിൽ
ഉപഭോക്താക്കളിൽ നിന്നും 545.38 കോടി രൂപയും
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും
88.60 കോടി രൂപയും പിരിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

പൈപ്പുകളുടെ ചോർച്ച പരിഹരിക്കുന്നതിനും ജല
വിതരണ ശൃംഖല പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി
സംസ്ഥാനത്തെ കാലഹരണപ്പെട്ട പൈപ്പ് ലൈനുകൾ
മാറ്റി പുതിയവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി കിഫ്ബി,
അമൃത്, സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാൻ പദ്ധതികളിൽ വിവിധ സ്കീമുകൾ
ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുവഴി ജലചോർച്ച
മൂലമുണ്ടാക്കുന്ന നഷ്ടം കുറച്ച് വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക
എന്നതാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

ചെലവ് ചുരുക്കലിനോടനുബന്ധിച്ച് വർദ്ധിച്ചു
വരുന്ന ഇലക്ട്രിസിറ്റി ചാർജ്ജ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും വേണ്ടി
സോളാർ പമ്പ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള
നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. അതോടൊപ്പം
എന്നർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്റർ മുഖേന പമ്പ്
സെറ്റുകളുടെയും മറ്റു വൈദ്യുത ഉപകരണങ്ങളുടെയും
എന്നർജി ഓഡിറ്റിംഗും പമ്പ് റിപ്പയറിംഗ് ചാർജ്ജ്
കുറയ്ക്കുന്നതിനായി പമ്പ് ഹൗസുകളുടെ ഓട്ടോമേഷനും
ചെയ്യുന്നുണ്ട്. റവന്യൂരഹിത ജല ചോർച്ച

പരിഹരിക്കുന്നതിനായി എ.ഡി.ബിയുടെ ധന സഹായത്തോടെ കൊച്ചി, തിരുവനന്തപുരം നഗരങ്ങളിൽ 24x7 വാട്ടർ സപ്ലൈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. കൂടാതെ സ്കീമുകളുടെ റിംഗ് ഫെൻസിംഗ് അനാലിസിസിലൂടെയും ഡിവിഷൻ വൈസ് അനാലിസിസിലൂടെയും ചിലവ് വർദ്ധന ക്രമീകരിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനുപുറമെ നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിന് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് ആന്റ് ഇന്നവേഷൻ സ്ട്രാറ്റജിക് കൗൺസിലിന്റെ (K-DISC) സഹകരണത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇന്നവേഷൻ ഹബ്ബ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സി) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജലനയം പരിഷ്കരിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; ഇതിനായി സമിതിയെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ സമിതിയിലെ അംഗങ്ങൾ ആരെല്ലാമാണെന്നും പരിഗണനാ വിഷയങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നും അറിയിക്കാമോ?

സി) സംസ്ഥാനത്ത് 2008 ൽ രൂപീകരിച്ച ഒരു ജല നയം നിലവിലുണ്ട്. എന്നാൽ കേന്ദ്ര ജലനയം 2012 ൽ പുതുക്കിയത് കണക്കിലെടുത്തും കഴിഞ്ഞ 11 വർഷങ്ങളിൽ സംസ്ഥാനത്തെ ജലവിഭവ രംഗത്ത് വന്ന മാറ്റങ്ങൾ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ആവശ്യകതകൾ എന്നിവ പരിഗണിച്ചു കൊണ്ടും കഴിഞ്ഞ കുറച്ചു വർഷങ്ങളിലെ ജലവിഭവ നിർവ്വഹണരംഗത്തെ അനുഭവങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ പ്രസ്തുത ജലനയത്തിൽ ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി പുതിയ ജല നയം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ തീരുമാനിക്കുകയുണ്ടായി. കഴിഞ്ഞ വർഷങ്ങളിലെ ജലത്തിന്റെ ലഭ്യതയിൽ വന്നിട്ടുള്ള ജനസംഖ്യ, ജലത്തിന്റെ ദുരുപയോഗം എന്നിവ കണക്കിലെടുത്തും ജലസ്രോതസ്സുകളെ സംരക്ഷിച്ച് അവയുടെ മലിനീകരണം തടഞ്ഞും ജലലഭ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തി ശുദ്ധമായ ജലം എല്ലാ പേർക്കും നീതിപൂർവ്വം നൽകണമെന്നതാണ് ഈ നിർദ്ദിഷ്ട ജലനയത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. ഇതിനായി ജലവിഭവവകുപ്പ് സെക്രട്ടറി അധ്യക്ഷനായി ഒരു പത്തംഗ ഡ്രാഫ്റ്റിംഗ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലപരിപാലന രീതികളിൽ കഴിഞ്ഞ കുറെ വർഷങ്ങളിൽ വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി പഠിക്കുകയും 2018 ഓഗസ്റ്റിൽ സംസ്ഥാനത്തുണ്ടായ മഹാപ്രളയത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, പോസ്റ്റ് ഡിസാസ്റ്റർ നീഡ് അസസ്സ്മെന്റ് (PDNA), സംയോജിത ജലവിഭവ പരിപാലനം (Integrated Water Resources Management) എന്നീ തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുമാണ് പുതിയ ജല നയത്തിന്

	<p>രൂപം നൽകാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നത്. പുതിയ നയം രൂപീകരിക്കുമ്പോൾ കേരളത്തിൽ സന്ദർശനം നടത്തിയ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ UNDP സംഘവും നെതർലാൻഡ്സ് സംഘവും മുന്നോട്ടു വച്ചിട്ടുള്ള River Basin Conservation and Management Authority രൂപീകരിക്കണമെന്നുള്ള ആവശ്യം ഭാവിയിലെ ജലലഭ്യതയുടെയും ആവശ്യകതയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പഠനവും പദ്ധതികളുടെയും രൂപീകരണവും ഉൾപ്പെടെയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഡ്രാഫ്റ്റിംഗ് കമ്മിറ്റി പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.</p>
--	---

Reenuka Sankar
 സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

GOVERNMENT OF KERALA

Abstract

Water Resources Department –Evolving new State Water Policy- Drafting Committee- Constituted - Orders issued.

WATER RESOURCES (INTER STATE WATER CELL) DEPARTMENT

G.O.(Rt) No.922/2017/WRD

Dated, Thiruvananthapuram, 14/11/2017

Read:-

ORDER

Kerala has a Water Policy adopted in 2008. Government of India adopted a Water Policy in 2012 and also prepared a National Water Framework Law. Water Resources scenario in the State has changed since adoption of the State Water Policy 2008. Government of Kerala has included water resources development as one of the sub missions under “Haritha Keralam Mission”, considering the growing demand on water and indications of the impact of climate change in the water sector. Water management practices followed during the recent past require revision, based on scientific inputs. Therefore, Government feels it necessary to evolve a new water policy, taking cognizance of the emerging situation.

2. In the circumstances Government are pleased to constitute a Drafting Committee with the following composition for evolving a new Water Policy.

- 1 Smt. Tinku Biswal IAS, Secretary, Water Resources : Chairperson.
Department
- 2 Dr. V. K. Baby IAS, Special Secretary, LSGD : Co-Chairperson.
- 3 Sri. K.A. Joshy, Chief Engineer, Irrigation and : Convenor
Administration
- 4 Sri. S. Haris, Chief Engineer, Projects and Operations, : Member
Kerala Water Authority
- 5 Sri. Mohankumar. V.L, Director Operations, KRWSA : Member
- 6 Dr. Anitha. A.B, Sr. Principal Scientist, Surface Water : Member
Division, CWRDM, Kozhikode

- 7 Sri. Abraham Koshy, Technical Consultant , Haritha : Member Keralam Mission
- 8 Sri. Ajith, Superintending Hydrologist (Rtd) Ground : Member Water Department
- 9 Sri. Kalaiarasan, Environmental Engineer, Department of : Member Environment and Climate Change
- 10 Dr. S. Suhrut Kumar, Government Law College, : Member Thiruvananthapuram.

3. The Drafting Committee can invite experts in specific fields , as and when required.

4. The Terms of Reference shall be as follows.

- i) Review of the current State Water Policy with experts and Non-Government organisations in respective fields to strengthen the re-drafted policy .
- ii) Evaluate the present water resources scenario and projected water requirements to evolve a sustainable water management policy with specific reference to the latest development in water resources management;
- iii) Consider the goals set by Harithakerlam Mission and make use of it in drafting the new Water Policy ;
- iv) Critically examine all relevant policy documents including the National Water Policy, policies adopted by other States and connected literature, suggestions and comments and
- v) Suggest institutional strengthening measures, including a regulatory framework for ensuring sustainable management in the sector, required to implement the new policy in its spirit.]

5. The Drafting Committee shall submit the draft Water Policy to Government by 15th December, 2017.

By Order of the Governor

J. REJIKUMAR
Deputy Secretary

To

The Persons concerned

The Chief Engineer , Irrigation and Administration, Public Office Building, Thiruvananthapuram.

The Chief Engineer , ISW, Vikas Bhavan, Thiruvananthapuram.

The Chief Engineer , IDR, Vikas Bhavan, Thiruvananthapuram.

The Chief Engineer , Project-I, West Hill, Kozhikode.

The Chief Engineer , Project-II, Public Office Building, Thiruvananthapuram.

The Managing Director, Kerala Water Authority, Vellayambalam,
Thiruvananthapuram.
The Executive Director, CWRDM, Kunnamangalam, Kozhikode.
The Executive Director, KRWSA, Thiruvananthapuram.
The Principal, Government Law College, Thiruvananthapuram.
The Principal Accountant General, Kerala, Audit/(A&E), Thiruvananthapuram.
Stock File/Office copy

Copy to

~~Private Secretary to Minister (Water Resources Department)~~
Personal Assistant to Secretary (Water Resources Department)

Forwarded by Order

Ellyrethelom
Section Officer

Renuka Sankar
അടവ് അടയ്ക്കൽ